

این بوم‌های چند میلیون دلاری

رابطه بین هنر و پول شگفت‌آور است. عاشقان هنر هر ساله میلیون‌ها دلار برای هنرهای نایاب خرج می‌کنند.

جام جم آنلاین: رابطه بین هنر و پول شگفت‌آور است. عاشقان هنر هر ساله میلیون‌ها دلار برای هنرهای نایاب خرج می‌کنند. در واقع شاید بتوان گفت که خرید آثار هنری برای میلیونرها از این جهت ارزشمند است که می‌توانند ابهت خود را نشان دهند. شاید اگر آنها آثار هنری را نمی‌خریدند، بسیاری از آنها در موزه‌ها بود یا عاشقان هنر آنها را در خانه‌شان نگهداری می‌کردند و ما امروز به رکورد گران‌ترین نقاشی‌های دنیا دست پیدا نمی‌کردیم.

نکته‌ای که وجود دارد، این است که معروف‌ترین نقاشی‌های جهان بخصوص شاهکارهای قدیمی قبل از سال 1800 میلادی معمولاً متعلق به موزه‌هاست و در این مکان‌ها تحت حفاظت هستند. موزه‌ها به ندرت آنها را به فروش می‌رسانند و این تابلوها تقریباً قابل قیمت‌گذاری نیستند.

رکوردهای گینس نشان می‌دهد تابلوی «مونا لیزا» اثر داونچی گران‌ترین بیمه را به دلیل ارزش تاریخی نقاشی دارد.

این تابلو قبل از انتقال به آمریکا برای چند ماه به قیمت 200 میلیون دلار در سال 1962 قیمت‌گذاری شد، هر چند موزه لوور اختصاص پول برای حق بیمه و امنیت این تابلو را به جای فروش آن انتخاب کرد، اما با توجه به تورم، این تابلو امروز می‌تواند 768 میلیون دلار قیمت داشته باشد.

در میان تابلوهایی گران دنیا، ونگوگ همیشه جایگاه رفیعی داشته است. یکی از نقاشی‌های او «زنبق‌ها» نام دارد که این تابلو تا سال گذشته با قیمت 105 میلیون دلار در صدر تابلوهایی گران‌قیمت بود. سال 1889 ونگوگ بعد از بریدن گوشش در تیمارستانی در فرانسه بستری شد، در مدت بستری بودن در تیمارستان او حدود 130 نقاشی که موضوع اصلی‌اش باغی محصور و کلینیک بود خلق کرد که در میان آنها شب‌های پرستاره و زنبق‌ها معروف شدند.

او تابلوی زنبق‌ها را در هفته اول اقامتش در تیمارستان خلق کرد. در این اثر ونگوگ مانند بسیاری از هنرمندان زمانش تحت تأثیر کارهای ژاپنی قرار دارد. این تابلو برای اولین بار در سال 1987 به قیمت 54 میلیون دلار فروخته شد و آخرین قیمت فروخته شده آن 105 میلیون دلار است و در حال حاضر در مرکز گتی لس‌آنجلس قرار دارد.

اما «زنبق‌ها»ی ونگوگ گران‌ترین تابلوی نقاشی دنیا نیست؛ در آخرین حراجی که امسال انجام شد نقاشی «جیغ» ادوارد مونک تمام رکوردها را شکست و با قیمت نزدیک به 120 میلیون دلار از سوی یک خریدار ناشناس خریده شد.

این نقاشی بیش از صد سال پیش توسط مونک خلق شده است. این نقاشی در حراج ساتبی نیویورک در سال جاری فروخته شد و خریدار ناشناس زحمت آمدن به حراج را هم حتی به خود نداد و از پای تلفن در کمتر از 12 دقیقه از شروع حراج، تابلو را از آن خود کرد.

این نقاشی از سوی تاجری که پدرش هنرمند شناخته‌شده نروژی است، فروخته شد. مونک چهار شیوه از جیغ را خلق کرد که سه نقاشی دیگر در موزه‌ها نگهداری می‌شوند، اما نقاشی‌ای که در ساتبی فروخته شده، ارزشمندترین نقاشی در میان سه اثر دیگر است، چراکه شعری با دستخط این هنرمند روی قاب نقاشی با این مضمون نوشته شده است: «در کنار جاده با دو دوست قدم می‌زدم، خورشید در حال غروب کردن بود و آسمان به سرخی می‌گرایید و وزش غم را حس کردم، ایستادم، هنوز به طرز مرگ‌آوری خسته‌ام بر فراز تیرگی‌ها، ساحل و شهر می‌جوشند و زبانه می‌کشند از آتش، دوستانم می‌روند و من باقی می‌مانم، دلوآپسی به ارتعاشم درمی‌آورد و احساس جیغی بلند در طبیعت می‌کنم.»

این نقاشی وقتی به عنوان یکی از آثار جهانی شناخته شد، بیشترین تقلید از آن برای خلق آثار هنری صورت گرفت. از اندی وارهول تا کارتون سیمپسون‌ها. همچنین ثابت شده است که این اثر نقطه آغاز فیلم‌هایی با ژانر وحشت بوده است.

تابلوی شماره 5/1948 اثر جکسون پولاک نیز یکی از گران‌قیمت‌ترین تابلوهایی نقاشی دنیا است که قیمت آن حتی از نقاشی جیغ

مونك نیز بالاتر است. این نقاشی در سبك اكسپرسیونیسم در سال 2006 با قیمت پایه 140 میلیون دلار به فروش رسید.

این اثر در ابعاد 204 در 102 سانتی متر خلق شده است. شیوه‌ای که پولاک برای خلق این اثر به کار برده، استفاده از رنگ مایع است. او تصمیم گرفت روش سنتی استفاده از رنگ روی بوم را کنار بگذارد. در این نقاشی می‌توان مقدار زیادی رنگ زرد و قهوه‌ای را دید که به شکل‌ریزی در نقاشی منتشر شده‌اند.

در این تابلو غیر از بافت رنگ‌ها سوژه‌ای وجود ندارد. پولاک 38 طرح داشت که طی جلسات روانکاو به وجود آمده بودند.

او عمیقاً از ناراحتی‌های الکلی رنج می‌برد و پزشک روانکاو از او می‌خواست برای تشخیص مشکلات روحی و روانی‌اش خط خطی کند؛ او در ابتدا شکل‌هایی می‌کشید.

روانکاو می‌گفت هیچ چیز نکش، فقط خط خطی کن تا من براساس آنها بتوانم به مشکلات تو پی ببرم. بعد از آن پولاک دریافت که خط خطی‌های او عمیق‌تر، پرمعنا تر و حقیقی‌تر از نقاشی‌هایش هستند.

تابلو نقاشی زن سوم اثر ویلیام دکونینگ در سال 2006 به قیمت 137 میلیون دلار فروخته شد. این نقاشی یکی از شش نقاشی است که طی سال‌های 1951 تا 1953 با محوریت زن خلق شده است. این نقاشی از اواخر دهه 50 شمسی تا 1375 در اختیار موزه هنرهای معاصر تهران بود، اما بعدها این نقاشی به دلیل سوژه‌اش که یک زن بود، قابل نمایش دادن نبود بنابراین این تابلو با نسخه خطی شاهنامه طهماسبی متعلق به قرن شانزدهم در موزه لوور معاوضه شد.

تابلو نقاشی پرتره & #171؛ آدل بلاوخ بائر» اثر گوستاو کلیمت نیز یکی از آثاری است که در فهرست گران‌قیمت‌ترین نقاشی‌ها جای دارد.

این اثر که سال 1907 توسط گوستاو کلیمت کشیده شده، با قیمت پایه 135 میلیون دلار در حراجی کریستی سال گذشته فروخته شد.

این اثر پرتره‌ای از آدل بلاوخ همسر یکی از تولیدکنندگان شکر در اتریش است که یکی از علاقه‌مندان سبك اكسپرسیونیست بود و دوبار از کلیمت خواست که از همسرش آدل پرتره‌ای بکشد. این نقاشی ترکیبی از ناتورالیسم در نقاشی صورت و دست و تزئین لباس به شکل فانتزی است. بسیار سخت است که نگاهی روان‌شناسانه برای گسیختگی سر و بدن در این نقاشی نداشت.

همسر آدل دو پرتره او و چهار اثر دیگر کلیمت را خریداری کرد، اما آدل وصیت کرد که این تابلوها بعد از مرگش به یک گالری در اتریش اهدا شود، اما با شروع جنگ جهانی دوم، فردینان بلاوخ مجبور شد بگریزد و تابلوها در اتریش باقی ماند که آلمانی‌ها آن را به کشورشان بردند.

سال‌ها میان دولت اتریش و آلمان بحث سر این بود که این پنج اثر کلیمت توسط نازی‌ها در طول جنگ جهانی دوم ربوده شده است، در نهایت پنج اثر این نقاش به خواهرزاده آقای بلاوخ بائر رسید.

تابلو نقاشی پرتره & #171؛ دکتر گجت» اثر ونسان ونگوگ نقاش مشهور هلندی یکی از آثار گران‌قیمت است که در حراجی کریستی نیویورک در سال 1990 به قیمت پایه 82/5 میلیون دلار به حراج رفت و توسط کلکسیونر مشهور رایوئی سایتو خریداری شد.

دو نسخه از این پرتره در سال 1890 به دست آمد که در هر دو، دکتر گجت نشسته و سرش را به دستانش تکیه داده است.

شاید اهمیت اثر در این است که این نقاشی در آخرین ماه‌های حیات این نقاش کشیده شده و ونگوگ در نامه‌ای به برادرش درباره این اثر نوشته است که او بیمارتر از من است.

تابلوی & #171؛ ورق بازها» اثر پل سزان، نقاشی گران‌قیمت دیگری است که آل ثانی خانواده حاکم بر قطر به قیمت بالای آن را خریداری کرد.

این نقاشی یکی از آثار مورد علاقه پل سزان و یکی از پنج اثری است که او از چند روستایی فرانسوی در حال بازی کشیده است و خانواده سلطنتی قطر برای خرید آن، دو دلال بین‌المللی آثار هنری را ناکام گذاشت.

این نقاشی، روستاییانی را به تصویر کشیده است که در حین بازی همچنان پیپ می‌کشند. تمام این مردان جدیت‌شان را در بازی به نمایش گذاشته‌اند. سزان در این اثر ژانر نقاشی هلندی‌ها و فرانسوی‌ها را که اغلب به شکل پرهیاهو ترسیم می‌شد، تعدیل کرده است.

این نقاشی یکی از سری نقاشی‌های سزان با موضوع بازی است. او اوایل 1890 پنج نقاشی با این موضوع خلق کرده است. یکی از ورژن‌های این دست تابلوهای او در سال 2011 به قیمت 250 تا 300 میلیون دلار تخمین زده شد.

تابلو نقاشی «رقص در لامولن دلا گالت« اثر پیر آگوست رنوار، «پسری با پیپ« و تابلو نقاشی «برگ‌های عربان سبز و مجسمه« اثر پیکاسو، تابلو نقاشی پرتره «جوزف رولین« ونگوگ، تابلو نقاشی «دورا مار و گربه‌اش« نقاشی‌های دیگری هستند که در فهرست گران قیمت‌ترین تابلوهای نقاشی جهان جای دارند.

اعظم راستی / جام جم